

22.5.1992

Mjr 399 01 0122

Laihia, Nikkari
Karooppalli
SKL no 122

Raportti røykkiöalueen tarkastuksesta

Tarkastus

Marraskuussa 1991 ilmoitti Laihian kulttuurilautakunnan puheenjohtaja Esko Luoma Nikkarissa tapahtuneesta todettua røykkiöaluetta metsänuudistuksen yhteydessä kohdanneesta tuhosta. Ks muistio 11.11.91/8.1.92/MM. Kävin tarkastamassa alueen 19.5.1992. Mukanani oli Esko Luoma. Laihian MH yhdistykselle ja äestysten suorittaneelle urakoitsijalle oli ilmoitettu käyntiajankohdasta. He eivät kuitenkaan pitäneet läsnäoloaan tarpeellisena tässä yhteydessä.

Alueen keskivaiheille oli äeskettäin tehty itään laskeva, länsi-itä suuntainen veto-oja, jonka pohjoispuolella røykkiöalue B on.

Maastossa oli yhä näkyvissä keppejä ja niissä sinistä nauhaa merkkinä rajasta, jolla røykkiöalue oli syksyllä rajattu äestystä varten. Väärän alueen äestämisen jälkeen oli myös "oikea" alue äestetty ja toukokuun alussa alueelle oli istutettu männyntaimia.

Vauriot

Alueella oli avohakkuun ja äestysten jäljiltä vaikea tehdä tarkkoja havaintoja. Laskimme n 100 m läpimittaiselta alueelta ojan pohjoispuolelta 39 røykkiötä ja matallaa kiveystä. Niistä viisi oli säilynyt ehjinä joko siksi että sijaitsivat alueen reunoilla, esim voimalinjan alla, tai olivat sattumalta jääneet äestysvakojen väliin. Muissa røykkiöissä oli poikkeuksetta 1-3 erisyvyistä äestysuraa kiveyksessä. Useiden røykkiöiden reunakiveys oli rikkoutunut, muutamat isommat røykkiöt olivat jopa kolmen äestysuran pahoin hajoittamia. Urien leveys oli suunnilleen sama kaikkialla, mutta tuhon määrä vaihteli sen mukaan miten syväälle ura ulottui. Alueella erottuvista muutamasta suuremmasta røykkiöstä alueen korkeimmalla kohdalla? olevassa laajassa røykkiökiveyksessä oli kolme osittain kalliopohjaan saakka ulottuvaa uraa. Røykkiön pinnalla on ollut hiekkakivilaattoja. Toinen suurehko, luontaiselle kumpereelle tehty røykkiö jossa samoin oli jonkinverran hiekkakivilaattoja näkyvissä pintakiveyksessä oli reunaurien lisäksi myös keskeltä pahasti rikki. Jotkut isojen kivien viereen tehdyt røykkiöt olivat säilyneet keskimääräistä paremmin.

tarvittavat toimenpiteet

Ensimmäiseksi alueesta tulisi laatia (välttämättömien raivaustoimien jälkeen) riittävän tarkka yleiskartta. Kaikkiaan noin 12 % röykkiöistä on säilynyt eheinä eikä vaadi kunnostamis- tai tutkimustoimia.

Arviolta 20-30 % on erittäin pahasti ja loput kohtalaisesti rikkoutuneita.

Pahimmin vaurioituneita ovat suurimmat röykkiöt, joista ainakin kaksi tai kolme olisi tutkittava kokonaan ennen entistämistä. Muutamia pahimmin rikkoutuneita pienempiä, erityyppisiä kiveyksiä tulisi myös tutkia kokonaan muiden vastaavankokoisten entistämistä ajatellen. Pääosa rikkoutuneista röykkiöistä voitaneen kuitenkin entistää ilman yksityiskohtaista tutkimusta täyttämällä urat kivillä.

Röykkiöiden välialueella olevat äestysurat tulisi tarkastaa yksityiskohtaisesti mahdollisten asuinpaikka-merkkien ja -löytöjen takia. Sen jälkeen ne tulisi ainakin keskeisellä röykkiöalueella peittää ja täyttää. Istutettuja taimia ei kuitenkaan työn yhteydessä saa vaurioittaa.

Työn vaatima tutkimusaika on karkeasti arvioiden ainakin 1 kuukausi maastossa. Käytössä olevan kustannusarvion mukaan 1 kk kaivauksen kustannukset (kaivauksenjohtaja, piirtäjä, tutkimusavustaja, 10 kaivausapulaista) ovat 250 000:-.

Mirja Miettinen
vs. intendentti

LITTEENÄ ESKO LUOMAN 1.5-92
OTAKUAT JA LAHJOITUKSET DIA T
N:o 25016 - 25027

VALOKUVAT Neg. n:o 93506 - 93570

93506

LATVIA, NIEKAI

KARONPALU
Pöykeliö-ryhmä
SKL 122 B

ÄESTETTY
Pöykeliö-alue
N:STA päin,
voimainja otu.

93507

E:STA

93508

VOIMAINJA UTER.
Pöykeliöitä ÄESTETTYinä
NEE:st

Lu. Mäkelä 1992/10/10

LAITIA, NIKKARI
KARONPALLI
Röykkiöryhmä
SKL 122 B

93509

Koillisreunaa
Äestynksen
jälkeen

93570

Pohjois - koillis -
reunan röykkiötä
Äestynksen jälkeen

H. Juntti 1892 Houlada